herpy

SKÖLDPADDOR

Eastern Mud Turtle

Kinosternon subrubrum

Kinosternon subrubrum är en liten, mörk sumpsköldpadda från sydöstra USA. Skölden blir 8-12 cm, och arten går mest längs botten av lågt, växtbevuxet vatten. Den har två rörliga gångjärn på bukskölden, så att den kan stänga in sig nästan helt, och den kan leva 20-50 år. Arten är skygg och mest aktiv i skymningen och ska ha ett filtrerat kar med lågt vatten, värmelampa och UVB.

Familj: Kinosternidae Tidigare namn: *Kinosternon pensylvanicum*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**8-12 cm** total längd inkl. svans
Vikt	**90-260 g**
Livslängd	**20-50 år**
Aktiv	**I skymningen**
Levnadssätt	**Grävande och semiakvatisk**
Biotop	**Våtmark och tempererad skog och äng**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**80 × 40 × 40 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Värmeplats	**30-33 °C**
Temperatur, natt	**20-24 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
Vatten	**Akvaterrarium** djup 15-20 cm
Vattentemperatur	**21-24 °C**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter, färdigfoder, växter, ryggradsdjur och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**36-96 mån.**
Kullstorlek	**2-5 ägg**
Kullar per år	**1-3**
Inkubation	**75-125 dagar** vid 26-29 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Kinosternon subrubrum är en liten sumpsköldpadda i familjen Kinosternidae. Alla mått i texten avser sköldlängden (carapax). Vuxna djur är 8-12 cm, och honor och hanar är ungefär lika stora; honorna når i enstaka fall något över 12 cm. Vikten är typiskt 90-260 g. Skölden är slät, oval och utan köl hos vuxna, och färgen varierar från gulbrun och olivbrun till nästan svart, ofta utan teckning och ofta med alger på. Hos ungar finns tre svaga kölar på skölden.

Bukskölden är stor och har två gångjärn, ett framtill och ett baktill, så att djuret kan dra in huvud, ben och svans och stänga skölden nästan helt. Färgen är gulbrun till brun, ibland med mörk teckning. Hos nykläckta ungar är bukskölden orange, gul eller röd med svarta fläckar, och det förklarar artnamnet, som ungefär betyder "under rött" (latin *sub*, under, och *rubrum*,

rött). Hakan och halsen är gulgrå med bruna ränder och fläckar, och benen och svansen är gråaktiga. Ögat är gult med mörka moln, och fötterna har simhud.

Hanen har ett större huvud, en längre svans med en spets i änden, en djupare skåra baktill på bukskölden och en fläck av upphöjda fjäll på bakbenen. Det finns tre underarter, *K. s. subrubrum*, *K. s. hippocrepis* och *K. s. steindachneri*, som skiljs åt på utbredning och teckning. Arterna i *Kinosternon* och *Sternotherus* liknar varandra och förväxlas i handeln; *Sternotherus odoratus* har bara ett svagt gångjärn och tydligare ränder på huvudet. Liksom andra arter i familjen avger *K. subrubrum* en illaluktande vätska från körtlar vid bukskölden när den blir skrämd, och den kan bita kraftigt med sin hornnäbb.

Utbredning och livsmiljö

Kinosternon subrubrum är hemmahörande i sydöstra och östra USA. Utbredningen går från spetsen av Long Island i New York och New Jersey längs östkusten genom Delaware, Maryland, Virginia och Carolinastaterna till Georgia och Florida, och längs Mexikanska golfens kust genom Alabama, Mississippi och Louisiana till östra Texas. Norrut och västerut följer den Mississippidalen upp till södra Illinois, Tennessee, västra Kentucky och Arkansas, och det finns åtskilda bestånd i Indiana och västra Missouri. Arten finns från havsnivå och uppåt, men inte högt upp i bergen.

I centrala Italien finns ett bestånd som möjligen är infört. Länderna på kartan visar bara den ursprungliga utbredningen.

> **Naturlig utbredning:** USA.

LIVSMILJÖ

Kinosternon subrubrum lever i lågt, stillastående eller långsamt flytande sötvatten: dammar, kärr, cypresmossar, lagunkanter, diken, bäckar och floder med tät vattenvegetation och mjuk botten. Arten tål också bräckt vatten och syns vid saltmarsk och på kustnära öar. Djuren är svaga simmare och går mest längs botten, men kan dyka till 1-3 m. De solar sig sällan, och när de gör det är det på stenar eller drivved i vattnet.

Arten är mest aktiv i skymningen. Den lämnar regelbundet vattnet och växlar mellan våtmarker, särskilt vid torka, och den tillbringar en stor del av året på land. På vintern, från omkring november till mars, gräver djuren ner sig i kanten av våtmarken eller i lövlager och tallbarr på land och går i vintervila; början och slutet varierar med klimatet. Honorna lägger ägg på öppen, sandig eller mullrik jord nära vattnet.

Läs mer: Vintervila och årstider

Skötsel

TERRARIET

Kinosternon subrubrum hålls i ett akvarium eller ett lågt kar med landdel, inte i ett vanligt terrarium. Det finns bara lite kunskap om skötseln av just den här arten, så flera av siffrorna bygger på artens levnadssätt och på nära släktingar som *Sternotherus odoratus*. Karet ska vara minst fem gånger så långt som ryggsköldens och hälften så brett som det är långt, men aldrig under 80 × 40 cm för ett fullvuxet djur. Ett fullvuxet djur ska alltså ha ett kar på minst 80 × 40 × 40 cm med 15-20 cm vatten, motsvarande omkring 50 liter. Ett par eller två honor ska ha minst 100 × 50 × 45 cm, och två hanar får inte hållas tillsammans. Arten är aktiv och går längs botten, så bottenytan betyder mer än vattendjupet.

Inred karet mest som vatten med en solplats ovanför vattnet: en flytande plattform, en platt sten eller en ram, så att djuret lätt kan ta sig upp och ner. Växter, rötter och stenar ger gömställen, och växlande djup med platta stenar gör det lätt att nå ytan. Karet ska ha lock, för arten kan klättra, och kanten ska ligga minst 20 cm ovanför vattnet. Botten av stora, platta stenar eller helt utan bottensubstrat är lättast att hålla ren; fint grus fyller filtret. Arten är en stökig ätare, så ett särskilt utfodringskar gör rengöringen lättare.

Ungar ska ha ett litet kar på 40 × 20 × 20 cm med vatten som inte är djupare än ryggsköldens är lång, tills de simmar säkert.

Läs mer: Värme och temperatur

TEMPERATUR

Vattnet ska vara 21-24 °C, och en vattenvärmare med skydd är normalt nödvändig. Solplatsen ska vara 30-33 °C mätt på ytan, och luften i karet 24-29 °C på dagen. På natten får temperaturen sjunka till 20-24 °C. Använd en värmelampa över solplatsen och håll grenar och kanter borta från lampan. Undvik värmemattor under karet, eftersom djuret går längs botten.

Ungar trivs bäst i något varmare vatten, omkring 25 °C. I naturen går arten i vintervila från omkring november till mars. En vintervila är inte nödvändig i fångenskap när vatten och ljus hålls konstanta, och de temperaturer som behövs för en kontrollerad vintervila är inte dokumenterade.

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten betyder lite för en vattensköldpadda; 40-60 % i rummet är lämpligt. Luften ovanför karet får inte vara kall eller dragig, eftersom det ökar risken för luftvägsinfektioner.

Vattnet ska vara klart och rent. Använd vatten utan klor, byt en del av vattnet varje vecka och töm och rengör karet noga varannan eller var tredje månad.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Vattnet är 15-20 cm djupt för vuxna djur, med platta och lägre partier där djuret kan vila och sträcka upp halsen till ytan. Arten är en svag simmare, så djupt vatten ger stress. Temperaturen är 21-24 °C (se Temperatur).

Filtret ska rena både mekaniskt och biologiskt och vara avsett för minst tre gånger vattenmängden, helst ett innefilter som kan stå helt under vatten, med svag ström. Använd vatten utan klor och byt en del av vattnet en gång i veckan. Koppla all elektrisk utrustning vid vattnet till en jordfelsbrytare och dra ur kontakten innan du rör vid filter eller värmare.

LJUS OCH UVB

UVB rekommenderas, så att djuret kan bilda D3-vitamin och ta upp kalk, och solplatsen ska ha både värmelampa och UVB-rör, även om arten bara solar sig sällan. Zon 2 passar, eftersom arten är skymningsaktiv och inte solar sig mycket. Använd ett UVB-rör av hög kvalitet över solplatsen utan glas eller plast emellan och byt det var sjätte till tolfte månad, eftersom styrkan avtar.

Ljuset ska vara tänt omkring 12 timmar per dygn och släckt 12 timmar. Ge djuret möjlighet att dra sig tillbaka i skugga och gömställen.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Kinosternon subrubrum är allätare men övervägande köttätare. I naturen äter den sniglar, musslor, maskar, insekter, spindlar, kräftdjur, grodyngel, kadaver, alger, vattenväxter och frön. Den tar sin föda från botten och i vattnet, och ungar äter samma som vuxna, bara i mindre bitar.

I fångenskap fungerar pellets för vattensköldpaddor som baskost. Dessutom ges daggmaskar, sniglar från uppfödning, svarta soldatflugelarver, mjölmaskar, syrsor, blodmaskar, bitar av sötvattensfisk, räkor och små foderfiskar. Erbjud också mörkgröna blad som maskros och grönkål och vattenväxter som andmat i små mängder, och strö kalk över fodret en gång i veckan. Variera fodret. Vuxna djur utfodras varannan dag med det de äter på kort tid, och rester tas bort. Utfodring i ett särskilt kar håller huvudkaret rent. Ungar utfodras oftare än vuxna, med mer protein och i små bitar.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Uppfödning av grodyngel

BETEENDE OCH HANTERING

Kinosternon subrubrum är skygg och aktiv, särskilt i skymningen, och syns mest när den undersöker botten. Den är inte ett djur att ta upp: den kan bita hårt med hornnäbben och avge en illaluktande vätska. Måste djuret flyttas, ta det baktill på skölden med fingrarna borta från huvudet och tvätta händerna efteråt.

Arten lever ensam i naturen och försvarar inget revir, men hanar kan kämpa huvud mot huvud och tillfoga varandra allvarliga sår. Håll därför helst ett djur. Honor kan hållas ihop i ett stort kar om det finns utrymme och gömställen, och ett par kräver extra uppmärksamhet under parningen. Arten kan klättra och gräva ner sig, så karet ska ha lock och en plats med mjuk botten eller landdel.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanen har ett större huvud, en längre svans med en spets och en djupare skåra baktill på bukskölden, och den har en fläck av upphöjda fjäll på bakbenen. Honan har en kortare svans. Båda könen blir könsmogna vid omkring 8 cm sköldlängd: hanarna efter 3-7 år och honorna efter 3-8 år, i genomsnitt efter 4-5 år. Tillväxten är snabbast de första åren och avtar därefter.

PARNING

Parningen sker i naturen från mars till maj, mest i vattnet men också på land. Hanen undersöker honans svans med halsen, rider på henne och biter henne i huvud och sköld. Uppvaktningen kan vara hård, så paret ska övervakas, och honan ska kunna komma undan. En sval period som förberedelse är inte dokumenterad för arten.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger 2-5 ägg per kull, i enstaka fall upp till 9. Äggen är avlånga, ljusa och har ett sprött skal, och de mäter 17-32 × 13-20 mm. Honan lägger 1-3 kullar per år, flest i de södra bestånden. Hon gräver ett bo på 8-13 cm djup på öppen jord nära vattnet och packar jord över äggen. Ge henne en låda med fuktig jord eller sand på landdelen, så att hon kan gräva. Äggläggningen sker i maj-juni.

INKUBATION

Äggen kläcks efter 75-125 dagar, i genomsnitt omkring 100 dagar. Ruvningstemperaturen avgör könet: vid 21-27 °C kommer det hanar, vid 27-30 °C båda könen och över 30 °C honor. Ruvas äggen vid 26-29 °C blir det alltså mest hanar. Äggen ruvas i fuktig vermikulit som hos andra vattensköldpaddor; den exakta ruvningsfuktigheten är inte dokumenterad för arten. I naturen kläcks de flesta ungar i augusti-september.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna är 17-27 mm och väger 2-3 g vid kläckningen och har svarta ben och orange till röda fläckar på bukskölden. De ska ha ett litet kar med lågt vatten som bara är lika djupt som sköldens längd, växter och gömställen, och vattnet ska vara omkring 25 °C. De ska ha små bitar foder med mycket protein och lite grönt, och UVB och solplats som vuxna. Håll ungarna åtskilda från vuxna djur och se till att alla får foder.

Hälsa och vanliga misstag

Sköldpaddor döljer sjukdom, så var uppmärksam på förändringar. Väg och mät djuret regelbundet och för en loggbok över vikt, aptit och beteende. Ett friskt djur har slät sköld utan knölar, klara ögon och är aktivt och nyfiket.

Typiska problem och fel i skötseln: - Brist på UVB eller kalk: det ger missbildad sköld med pyramidformade plattor och skelettsjukdom. - Luftvägsinfektion vid kall eller dragig luft: rinnande näsa, vattniga ögon och slöhet. - Sköldröta och sköldavflagning vid smutsigt vatten. - A-vitaminbrist vid ensidigt foder: svullna ögonlock och luftvägsproblem. - Överutfodring: fetma och missbildningar. - Skador från vassa stenar och oskyddade värmare.

Alla kräldjur kan vara symtomfria bärare av *Salmonella* och smitta människor. Tvätta händerna före och efter kontakt med djuret, vattnet och utrustningen. Efter ett bett ska såret sköljas under rinnande vatten och rengöras med mild tvål.

Sök en veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret går ner i vikt, inte äter, har öppen mun eller verkar slött.

Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.